

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

щодо планування бюджетів територіальних громад Баштанського району на 2021 рік та виконання за I півріччя поточного року

Реформа міжбюджетних відносин відкрила новий етап розвитку місцевих бюджетів на засадах бюджетної самостійності та фінансової незалежності.

Починаючи з 01.01.2021 в Баштанському районі почали діяти 12 територіальних громад. Тепер громадам надано фінансові ресурси, змогу перебрати на себе більшість повноважень, підвищити фінансову спроможність територій.

Доходи

До загального фонду бюджетів територіальних громад району протягом січня-червня 2021 року **надійшло 235 031,2 тис.грн**, що становить 38,8% від річної суми, затвердженої місцевими радами, або 101,3 % від плану на I півріччя.

Перевиконання затвердженого місцевими радами плану становить **3050,0 тис.грн**. За підсумками 6 місяців ц.р. виконані усі бюджети територіальних громад, крім: Горохівської (-4885,2 тис.грн), Привільненської (-192,6 тис.грн), Баштанської (-391,5 тис.грн) та Снігурівської (-173,4 тис.грн).

В порівнянні з відповідним періодом минулого року **надходження зросли** (у співставних умовах) на **32360,9 тис.грн**, або на 16 %.

Найбільшого зростання досягли такі територіальні громади: Широківська – на 33,2%, Снігурівська – 25,1%, Інгульська – 20,6% та Новобузька – 18,5%.

Найменше зростання спостерігається у Софіївській – 4,7%, Казанківській – 8,1% та Горохівській – 9,1%.

Доходи у розрахунку на 1 мешканця в середньому по всіх територіальних громадах за підсумками I півріччя 2021 року склали 1719 грн, при плані 1697 грн. Вище середнього показника досягли 5 громад. Найбільше забезпечення власними доходами на мешканця в Широківській, Володимирівській та Баштанській громадах.

Більший фінансовий потенціал і можливості до сталого розвитку мають громади з більшою кількістю працездатного населення та ті, на території

яких функціонують суб'єкти підприємництва зі значною фіскальною спроможністю.

В 2021 році перед територіальними громадами, що створені в колишніх районних центрах, постала досить **вагома проблемаз недонадходженням податку на доходи фізичних осіб**, що заплановані при формуванні бюджету. **Адже після реорганізації Податкової служби, відділу Держгеокадастру, БУОЗ (водне господарство), Міграційної служби**, відповідні податки сплачуються до бюджету міста Миколаєва. Баштанською райдержадміністрацією направлено листи в відповідні обласні органи, з проханням сплачувати ПДФО з найманих працівників до бюджетів відповідних громад за місцем проживання працівників, але відповідь поки не надійшла.

У структурі надходження дохідної частини місцевих бюджетів територіальних громад станом на 01.07.2021 найбільшу питому вагу складає податок на доходи фізичних осіб - 60%. Єдиний податок на підприємницьку діяльність і плата за землю складають відповідно 17% і 14%. Питома вага акцизного податку – 5,6%, інших податків і зборів – 3,4%.

За січень – червень 2021 року до бюджетів територіальних громад надійшло **податку на доходи фізичних осіб** у сумі **140 393,2 тис.грн**, або 1026,8 грн у розрахунку на 1 мешканця.

Найнижчі показники: по Привільненській територіальній громаді – 548 грн, Горохівській – 684 грн, Інгульській – 740 грн.

Найвищі показники надходжень податку на доходи фізичних осіб на 1 мешканця: по Широківській територіальній громаді – 1474 грн, по Снігурівській – 1272 грн, по Баштанській – 1214 грн.

На збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб впливає багато чинників та найактуальнішими на сьогоднішній день є заходи по легалізації зайнятості та детінізації заробітної плати. Тому, першочерговими завданнями є активізація роботи щодо виявлення і легалізації неоформлених найманих працівників.

Протягом I півріччя 2021 року бюджети територіальних громад отримали **39565,5 тис.грн** єдиного податку на підприємницьку діяльність, що становить 289 грн у розрахунку на 1 мешканця.

Найнижчі показники: по Вільнозапорізькій територіальній громаді – 159 грн, по Горохівській – 214 грн, по Софіївській – 241 грн.

Найвищі показники надходжень єдиного податку на 1 мешканця: по Володимирівській територіальній громаді – 677 грн, по Березнегуватській – 367 грн, по Інгульській – 342 грн.

Обсяг надходжень єдиного податку для першої та другої груп платників-підприємців залежить від розміру фіксованої ставки, який встановлюється місцевими радами. Законодавством встановлено максимальні межі ставок, а вже місцеві ради вирішують питання їх розміру для кожної групи підприємців.

До бюджетів територіальних громад району протягом січня-червня 2021 року **надходження плати за землю** скалилися **33461,5 тис. грн**, що становить 99% від плану на I півріччя. Невиконані планові показники по 6 громадах району, найбільше невиконання по Горохівській та Софіївській громадах.

Найнижчі показники надходжень плати за землю на 1 мешканця: по Новобузькій, Березнегуватській та Софіївській територіальних громадах.

Найвищі показники: по Інгульській, Привільненській та Вільнозапорізькій територіальних громадах.

Земля генерує такі надходження місцевих бюджетів, як земельний податок, орендна плата, єдиний податок четвертої групи для сільгоспвиробників, податок на доходи фізичних осіб, отримані від здачі в оренду земельних ділянок.

На збільшення надходжень по платі за землю впливає багато факторів. Одними з яких є своєчасне поновлення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів, підписання додаткових угод до договорів оренди землі щодо збільшення орендної плати.

Територіальним громадам слід особливу увагу приділити нормативно грошовій оцінці земельних ділянок. Згідно зі ст.18 Закону України „Про оцінку земель” нормативна грошова оцінка земельних ділянок, розташованих у межах населених пунктів, незалежно від їх цільового призначення проводиться не рідше ніж один раз на 5-7 років.

Несвоєчасне оновлення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів негативно впливає на соціальний та економічний розвиток території. Втрачається додаткове джерело наповнення дохідної бази місцевих бюджетів, оскільки відповідно до статті 69 Бюджетного кодексу України плата за землю стовідсотково зараховується до бюджетів територіальних громад.

В цілому за рейтинговими показниками фінансової спроможності територіальних громад Миколаївської області серед 52 громад:

- 12 місце займає Широківська сільська громада;
- 20 місце займає Снігурівська міська громада;
- 23 та 25 місце – Новобузька та Баштанська міські громади відповідно

Найгірший показник у Горохівській сільській громади передостаннє 51 місце.

Сума податкового боргу платників податків станом на 01.06.2021 зменшилися на 1052,4 тис.грн в порівнянні з січнем-травнем 2021 року. Зменшення відбулося по 10 територіальним громадам Баштанського району. Дане питання тримається на постійному контролі, проводиться засідання районної тимчасової комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат.

Т.в.о. начальника
фінансового відділу
райдержадміністрації

Гасца

Тетяна ГАСЦА